

Kommenttipuheenvuoro

Alueidenkäyttölain uudistus Ympäristövaliokunnan julkinen kuuleminen 10.9.2026

Anna-Leena Seppälä, rakennusneuvos

Alueidenkäytön suunnittelu –yksikön johtaja
Ympäristöministeriö / Kestävän rakentamisen ja asumisen osasto

Kaavoitukseen lisää sujuvuutta

Kaavatasojen roolia selkeytetään ja tuodaan joustoa suunnittelujärjestelmään

- Maakuntakaavan tehtävän rajaaminen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin asioihin ja oikeusvaikutuksen keventäminen sekä joustot kaavoitusjärjestelmässä sujuvoittavat kaavoitusta, koska kuntakaavoituksella voitaisiin ratkaista aikaisemmin maakuntakaavaa edellyttäneitä alueidenkäytön kysymyksiä – voi nopeuttaa hankkeiden etenemistä

Sujuvuutta menettelyihin vuorovaikutusta unohtamatta

- Prosesseja olisi mahdollista nopeuttaa yhdistämällä menettelyjä ja vaiheita.
- Tiedottamisessa siirryttäisiin digiaikaan, jolloin jatkuvasti päivittyä kaavatieto olisi verkossa saatavilla. Kuulemiseen liittyviä menettelyitä selkiytettäisiin.
- Valitusten määrää vähennettäisiin rajaamalla asemakaavojen valitusoikeutta ja yhdistyksiä ohjataan alkuvaiheen vaikuttamiseen valittamisen sijaan

Maanomistajan asemaa vahvistetaan

- Uudet säännökset maanomistajan aloiteoikeudesta sekä kumppanuuskaavoituksesta parantaisivat maanomistajien mahdollisuuksia saada alueensa kaavoitettua. Sääntely toisi pelisääntöjä nykyäänkin paljon käytössä olevalle menettelylle varmistaen kunnan kaavamonomopolin säilymisen.
- Maanomistajalla olisi tietyissä tilanteissa oikeus saada kunnalta korvaus, jos kaavamääräys rajoittaa metsätalouden harjoittamista. Määräaika luonnonsuojelualueiden toteuttamiseen.
- Tiedottamista parannettaisiin. Varmistetaan, että maanomistajat saavat tiedon alueilleen kohdistuvien rakentamista suoraan ohjaavien kaavojen nähtävilläolosta.
- Kunnan rakennuskieltojen kestoajoja lyhennettäisiin, mikä nopeuttaisi kaavoitusprosessia.

Kaavojen sisältövaatimukset ajan tasalle

- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja sen hillintä tuotaisiin entistä vahvemmin mukaan kaavoitukseen täydentämällä kaavojen sisältövaatimuksia. Ilmastonmuutokseen liittyvät sisältövaatimukset on kohdennettu kullekin kaavatasolle sekä hillintää että sopeutumista koskien.
- Luonnon monimuotoisuus mainittaisiin erikseen osana luonnonarvojen vaalimisen sisältövaatimusta maakunta- ja yleiskaavoituksessa.
- Maiseman ja kulttuuriympäristön vaaliminen tarkoittaisi myös kansainvälisten arvojen ottamista huomioon.

Uusiutuvaa energiaa kestävästi

Tuulivoiman etäisyyssäntely toteutetaan tavalla, joka mahdollistaa puhtaan energiantuotannon kasvun

- Uusi etäisyyssäntely ohjaisi tuulivoimarakentamista maakuntakaavoissa osoitetuille tuulivoima-alueille.. Maakuntakaavoituksessa huomioidaan laajasti tuulivoiman kuntarajat ylittävät vaikutukset.
- Säännöksillä pyritään lisäämään tuulivoimarakentamisen ennakoitavuutta ja sosiaalista hyväksyttävyyttä..

Laajojen aurinkoenergia-alueiden sääntely yhtenäisiksi ja ennustettaviksi

- Kaavoitusmenettely takaa laajat osallistumismahdollisuudet ja perustuu vaikutukset arvioivaan suunnitteluun mahdollistaen kunnan alueidenkäytön kokonaisuuden hallinnan.
- Erityisillä sisältövaatimuksilla ohjattaisiin voimaloiden sijoittumista huomioiden metsäkato ja luonnon monimuotoisuus. ..

Tämän lain tavoitteena on järjestää alueidenkäyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväää kehitystä.

Tavoitteena on myös turvata jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen käsiteltävinä olevissa asioissa.

Kiitos!

<https://ym.fi/alueidenkayton-lainsaadannon-uudistus>

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

